

SVEUČILIŠTE J. J. STROSSMAYERA U OSIJEKU

FILOZOFSKI FAKULTET

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

31 000 Osijek, Lorenza Jägera 9

Telefon: 031 21 14 00

Dekan: 031 21 28 03

Telefaks: 031 21 25 14

URL: <http://www.ffos.hr>

E-mail: helpdesk@knjiga.ffos.hr

MB 3014185 **OIB** 58868871646

IBAN: HR40 2500 0091 1020 1886 2

IZVJEŠĆE

O UNUTARNJOJ PROSUDBI SUSTAVA ZA OSIGURAVANJE KVALITETE NA FILOZOFSKOME FAKULTETU U OSIJEKU

Lipanj, 2014.

SADRŽAJ

1. Uvod	3
2. Povjerenstvo za unutarnju prosudbu	3
3. Postupak unutarnje prosudbe	4
3.1. Ciljevi unutarnje prosudbe	4
3.2. Zadaci Prosudbenog povjerenstva	4
3.3. Materijali za prosudbu	5
3.4. Plan i program unutarnje prosudbe	6
3.5. Izvješće o unutarnjoj prosudbi	6
4. Opis sustava osiguravanja kvalitete na Filozofskom fakultetu u Osijeku	6
5. Rezultati unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete	9
5.1. Strategija razvitka i postupci za osiguravanje kvalitete	9
5.2. Odobravanje, praćenje i periodična revizija programa i diploma	11
5.3. Ocjenjivanje studenata	13
5.4. Osiguravanje kvalitete nastavnog osoblja	14
5.5. Resursi za učenje i pomoć studentima	16
5.6. Informacijski sustav	18
5.7. Javno informiranje	20
6. Ocjena sustava osiguravanja kvalitete	21
Privitak: Procjena razvijenosti prema Kriterijima za prosudbu stupnja razvijenosti i učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u RH	22

1. Uvod

Sustav osiguranja i unaprjeđenja kvalitete predviđa različite mjere za osiguranje kvalitete. Uz eksternu prosudbu predviđeno je više internih mjera, uključujući i provedbu unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete. Provođenje unutarnje prosudbe predviđeno je i Priručnikom kvalitete 2.0 Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (2013. g).

Unutarnja prosudba sustava za osiguravanje kvalitete na Filozofskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (u daljnjem tekstu: Filozofski fakultet ili Fakultet) provodi se na temelju obveza utvrđenih Promijenjenim i dopunjenim izdanjem Strategije razvoja Filozofskoga fakulteta za razdoblje od 2011. do 2015. godine usvojenom na sjednici Fakultetskoga vijeća 11. rujna 2013.

Cilj unutarnje prosudbe je utvrditi stvarno stanje djelovanja sustava za osiguravanje kvalitete, kao i njegova usklađenost sa zahtjevima određenima i postavljenima u relevantnim dokumentima. Na temelju više različitih postupaka čiji je cilj nadzor razvoja kvalitete svih aktivnosti koje Filozofski fakultet poduzima se formira prosudba. Svi ti postupci omogućuju stvaranje konačne ocjene realnoga stanja. Na temelju tih konačnih ocjena se donose preporuke za poboljšanje i unaprjeđivanje postojećega sustava za osiguranje kvalitete.

2. Povjerenstvo za unutarnju prosudbu

Na osnovi članka 23. Statuta Filozofskoga fakulteta, dekanica prof.dr.sc. Ana Pintarić imenovala je 12. ožujka 2014. godine Povjerenstvo za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u sastavu:

- Doc.dr.sc. Daniela Šincek, predstavnic nastavnika, predsjednica povjerenstva. Daniela Šincek bila je članica Radne skupine za izradu marketinškog plana Filozofskoga fakulteta 2012. Godinu te članica Povjerenstva za unutarnju prosudbu u 2013. godini. Zamjenica je voditeljice Odsjeka za psihologiju i predsjednika Katedre za metodologiju, opću i socijalnu psihologiju.
- Doc.dr. sc. Leonard Pon, predstavnik nastavnika, zamjenik predsjednice povjerenstva. Leonard Pon je predsjednik Radne skupine za praćenje provedbe Strategije Filozofskog fakulteta u Osijeku, bio je član tima koji je izradio sveučilišni priručnik za nastavnike "Vrednovanje i ocjenjivanje rada studenata na Filozofskom fakultetu" (siječanj 2013.) te radne skupine za izradu materijala za točku Nastavnici Samoanalize Filozofskog fakulteta (siječanj 2014.). Voditelj je Odsjeka za njemački jezik i književnost.
- Senka Gazibara, asistentica, članica povjerenstva, predstavnic asistenata. Senka Gazibara asistentica je na Odsjeku za pedagogiju, Katedra za didaktiku.

- Igor Josipović, asistent, član povjerenstva, predstavnik asistenata
- Ivana Vinko, stručna suradnica za studentska pitanja, članica povjerenstva, predstavnica administrativnog osoblja
- Bernardica Plašćak, viša knjižničarka, članica povjerenstva, predstavnica administrativnog osoblja.

Bernardica Plašćak radi u knjižničarskoj struci 20-ak godina. 2012. godine bila je članica Povjerenstva za unutarnju prosudbu kvalitete Filozofskoga fakulteta u Osijeku.

- Dr. sc. Ljerka Hajncl, viša asistentica u naslovnom zvanju, HZMO, Područna služba Osijek, psihologinja, članica povjerenstva, predstavnica vanjskih dionika
- Tajana Lučić, studentica, članica povjerenstva, predstavnica studenata

3. Postupak unutarnje prosudbe

Postupak unutarnje prosudbe uključuje definiranje ciljeva unutarnje prosudbe, zadataka Povjerenstva, analizu materijala i dokumentacije za prosudbu, utvrđivanje plana i programa unutarnje prosudbe te pisanje izvješća o unutarnjoj prosudbi sustava za osiguravanje kvalitete.

3.1. Ciljevi unutarnje prosudbe

Ciljevi su unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete na Filozofskome fakultetu:

- utvrditi učinkovitost uspostavljenoga sustava osiguranja kvalitete;
- utvrditi utjecaj sustava na poboljšanje kvalitete obrazovanja u cijelosti i utvrditi utjecaj na razvoj kulture kvalitete i provedbu ciljeva definiranih Strategijom razvoja Fakulteta;
- provjeriti je li sustav osiguranja kvalitete dovoljno razvijen i usklađen s relevantnim dokumentima, odnosno Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja i s predloškom iz Priručnika za osiguravanje kvalitete obrazovanja i znanstveno-istraživačkoga rada (2. izdanje, lipanj 2011.).

3.2. Zadaci povjerenstva

Iz postavljenih ciljeva unutarnje prosudbe proizlaze zadaci Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe. Zadaci su Povjerenstva, na temelju pregleda postojećih dokumenata, a, po potrebi, nakon konzultacija s predstavnicima dionika (Uprave, Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguravanje kvalitete, nastavnika, studenata, administrativnog i tehničkog osoblja te vanjskih dionika), analizirati i ocijeniti stanje i aktivnosti Filozofskoga fakulteta u odnosu na

relevantne dokumente te u konačnici odrediti aktualnu razinu djelovanja tog sustava kao i njegovu učinkovitost.

Povjerenstvo u okviru svojih aktivnosti provjerava postoji li politika, misija, vizija i opća strategija Fakulteta te postoje li i jesu li dostupni svi relevantni dokumenti. Nadalje, procjenjuje se povezanost cjelokupne organizacije sa sustavom osiguravanja kvalitete. Povjerenstvo provjerava postoje li formalni mehanizmi za odobravanje, promatranje i periodičnu reviziju studijskih programa i stupnjeva obrazovanja te praćenja i ocjenjivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada i njegovog utjecaja na razvoj društva. Sljedeći zadatak povjerenstva je provjeriti postoje li javno objavljeni kriteriji, pravila i postupci za ocjenjivanje studenata. Procjenjuje se i je li osigurana kvaliteta nastavnog osoblja, njegova interakcija i utjecaj na znanost i doprinos regionalnom razvoju. Utvrđuje se posvećuje li sustav osiguravanja kvalitete dovoljnu pozornost resursima za učenje i potporu studentima. Osim navedenog, procjenjuje se i dostupnost i protok potrebnih informacija unutarnjim i vanjskim dionicima o sustavu osiguravanja kvalitete te objavljuje li Fakultet relevantne i nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pruža.

Nakon provedenoga postupka unutarnje prosudbe, Povjerenstvo izvješćuje Upravu o preliminarnim zaključcima i preporukama za poboljšanje. Povjerenstvo zatim izrađuje izvješće o unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete u kojemu prikazuje trenutno stanje i predlaže mjere poboljšanja. Povjerenstvo prati izvršenje aktivnosti u razdoblju naknadnog praćenja (*follow-up*) te sastavlja završno izvješće.

3.3. Materijali za prosudbu

Postupak unutarnje prosudbe temelji se na sljedećoj dokumentaciji:

- Samoanaliza, siječanj 2014.
- SWOT analiza pojedinih Odsjeka i katedara¹, travanj - svibanj 2014.
- Promijenjenim i dopunjenim izdanjem Strategije razvoja Filozofskoga fakulteta za razdoblje od 2011. do 2015. godine, rujan 2013.
- Priručnik za osiguravanje i praćenje kvalitete visokog obrazovanja na Filozofskome fakultetu u Osijeku, 2. izdanje, lipanj 2011.
- Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Filozofskom fakultetu, veljača 2009.
- Izmjene i dopune Pravilnika o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Filozofskom fakultetu, veljača 2012.
- Statut Filozofskoga fakulteta od 11. ožujka 2009 i Odluku o izmjenama i dopunama Statuta Filozofskoga fakulteta od 29. rujna 2010
- Priručnik kvalitete Sveučilišta Josipa Jurja Strossmavera u Osijeku, srpanj 2013.

¹[Swotanaliza Fakulteta nije uzeta u obzir jer u trenutku izrade ovog izvješćanja nije bila izrađena.](#)

- Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, Narodne novine br. 45/09
- Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG), dostupni na mrežnoj stranici:
<http://www.azvo.hr/index.php/hr/vrednovanja/postupci-vrednovanja-u-visokom-obrazovanju/audit-visokih-ucilista>(2013-6-15)
- Kriteriji za prosudbu sustava osiguravanja kvalitete (FINHEEC), dostupni na mrežnoj stranici: http://www.kka.fi/files/147/KKA_1007.pdf

3.4. Plan i program unutarnje prosudbe

Plan i program unutarnje prosudbe u 2014. godini obuhvaća aktivnosti kako slijedi:

- travanj: upoznavanje s dokumentima o osiguravanju kvalitete
- svibanj: analiza dokumenata
- lipanj: analiza prikupljenih iskaza i dokumentacije; izvješće
- rujanj: završno izvješće

3.5. Izvješće o unutarnjoj prosudbi

Povjerenstvo za provedbu unutarnje prosudbe na svojim je sastancima dogovorilo navedeni program rada i plan aktivnosti, odredilo ciljeve i svrhu te metode rada. Dogovorena je raspodjela rada članovima povjerenstva i okvirne teme te su definirana pitanja namijenjena pojedinim skupinama dionika tijekom postupka unutarnje prosudbe.

Povjerenstvo je prikupilo i analiziralo relevantne dokumente te po potrebi obavilo konzultacije s različitim dionicima.

Sve su aktivnosti unutarnje prosudbe izvedene u skladu s planiranima. Izrađeno Izvješće temeljeno je na svim prikupljenim i analiziranim informacijama te je sadržavalo procjenu trenutnoga stanja prema Kriterijima za prosudbu stupnja razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u RH, kao i zapažanja, prijedloge i preporuke za poboljšanje sustava osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete.

4. Opis sustava za osiguravanje kvalitete na Filozofskome fakultetu u Osijeku

Cilj izgradnje sustava za kvalitetu na Fakultetu jest poboljšanje kvalitete studentskog iskustva – od prijave i upisa na Fakultet preko predavanja, ispita i diplome do zapošljavanja i cjeloživotnog obrazovanja. Svrha je sustava razvijanje „kulture kvalitete“ sudjelovanjem i

odgovornošću svih sudionika akademske zajednice u ostvarivanju zajedničkih vrijednosti i ciljeva, definiranih poslanjem Fakulteta.

Sustav se za osiguravanje kvalitete na Filozofskome fakultetu temelji na sustavu osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja u skladu sa *Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju* te *Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju*.

Ustroj i djelovanje sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Filozofskome fakultetu određen je *Pravilnikom o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Filozofskom fakultetu* (ožujak 2011.) i *Poslovnikom Povjerenstva za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokoga obrazovanja*.

Priručnik za osiguravanje kvalitete obrazovanja na Filozofskome fakultetu u Osijeku definira područja i vrste aktivnosti kojima se prati i promiče kvaliteta obrazovanja, a u vezi svake se aktivnosti određuje cilj i nositelj aktivnosti, opis aktivnosti, vrijeme i postupak provedbe, kao i postupci po provedenoj aktivnosti.

U okviru sustava izrađeni su i prihvaćeni temeljni dokumenti: *Strategija razvoja Filozofskog fakulteta (2011.-2015.)*, *Promijenjeno i dopunjeno izdanje Strategije razvoja Filozofskoga fakulteta za razdoblje od 2011. do 2015. godine*, *Samoanaliza*, *Priručnik za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete* te *Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete* kao i njegove izmjene i dopune. U tim se dokumentima navode aktivnosti koje Filozofski fakultet provodi u cilju unaprjeđivanja i osiguravanja kvalitete. Ostali dokumenti važni za ustroj i djelovanje sustava za osiguravanje kvalitete obrazovanja i znanstveno-istraživačkoga rada navedeni su u *Priručniku za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete*, poglavlje 3.

Ustanovljavanje sustava osiguravanja kvalitete na Filozofskome fakultetu u Osijeku veže se uz datum 16. siječnja 2006. kada je odlukom dekana imenovano prvo Povjerenstvo za unapređivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja koje su činili prodekan za nastavu, tajnik, predstavnik nastavnika, predstavnik asistenata i predstavnik studenata. Ured za unaprjeđivanje kvalitete obrazovanja s dva djelatnika ustrojen je 8. travnja 2008. godine.

Danas u provođenju aktivnosti unaprjeđenja i osiguravanja kvalitete visokoga obrazovanja na Filozofskome fakultetu središnju ulogu imaju *Povjerenstvo za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja* kao jedno od stalnih tijela Fakulteta (članak 44. i 47. Statuta) te *Uredza unaprjeđivanje kvalitete obrazovanja* kao posebna ustrojbeno jedinica u Tajništvu (članak 116. Statuta). Ta dva tijela usko surađuju na provedbi svih aktivnosti kojima se prati i unaprjeđuje kvaliteta obrazovanja na Filozofskome fakultetu.

Povjerenstvo za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja organizira, koordinira i provodi postupke unutarnjeg vrednovanja i razvija mehanizme za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete na razini Fakulteta. U suradnji s odgovarajućim tijelima pri Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku planira strategiju unaprjeđenja kvalitete

Fakulteta, provodi program procjene i postupak unaprjeđenja kvalitete Fakulteta i koordinira provedbu projekata za razvoj kadrova u području kvalitete. Povjerenstvo nadalje izrađuje dugoročni i godišnji plan aktivnosti. Godišnji se plan aktivnosti donosi na početku akademske godine, a na kraju akademske godine Povjerenstvopodnosi Upravi Fakulteta i sveučilišnom Uredu za osiguranje i unaprjeđivanje kvalitetegodišnje izvješće o provedenim aktivnostima unaprjeđivanja kvalitete.

Ured za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete obrazovanja daje inicijative i provodi razvojne programe, definirane standarde i kriterije Sveučilišnoga centra u svrhu kontinuiranog osiguranja i unaprjeđenja kvalitete. Konkretno, Ured razvija unutarnje mehanizme osiguravanja, unaprjeđenja i promicanja kvalitete, prikuplja potrebne informacije za analize (o zadovoljstvu studenata o studijskom programu, izvođenju nastave i ispitima, uspješnosti studiranja, mobilnosti studenata, nastavnog osoblja i dr.), surađuje sa studentskim zborom i studentima, voditeljima odsjeka/katedara/studija, nastavnicima i ostalim djelatnicima Fakulteta.

Predstavnici svih dionika uključeni su u proces osiguravanja kvalitete aktivnim sudjelovanjem u radu *Povjerenstva za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete visokoga obrazovanja*. Suradnja *Povjerenstva* i *Ureda* se odvija i na sljedeće načine:

- *Ured* informira predstavnike studenata (Studentski zbor), voditelje odsjeka/katedara/studija, sve nastavnike na odsjecima/katedrama/studijima te djelatnike drugih fakultetskih službi o planiranim aktivnostima u tekućoj godini, načinu i vremenu provedbe aktivnosti i ishodima provedenih aktivnosti.
- Studenti, nastavnici i ostali djelatnici Fakulteta svoje potrebe i ideje vezane uz kvalitetu obrazovanja iznose *Uredu*. Voditeljica *Ureda*, potrebe i ideje studenata i djelatnika Fakulteta prenosi *Povjerenstvu*. Na sastancima se *Povjerenstva* raspravlja o prijedlozima i donose zaključci o daljnjem postupanju.
- *Povjerenstvo* predlaže upravi Fakulteta aktivnosti i postupke za promicanje kvalitete obrazovanja i kulture kvalitete na Fakultetu.
- Na Fakultetskom se vijeću na redovitim ili tematskim sjednicama podnose izvješća o provedenim aktivnostima i raspravlja o njima.

Iz opisa sustava osiguravanja kvalitete obrazovanja te dokumenata na kojima sustav počiva vidljivo je da odgovornost za razvoj kvalitete obrazovanja nose svi koji sudjeluju u procesu obrazovanja na Fakultetu – studenti, nastavnici i svi ostali zaposlenici. Veliku ulogu u funkcioniranju sustava imaju predstavnici studenata i voditelji odsjeka. Oni su poveznica između tijela Fakulteta koja su odgovorna za praćenje i unaprjeđivanje kvalitete obrazovanja, i studenata, nastavnika i ostalih djelatnika. Studentski zbor i voditelji odsjeka/katedara/studija pozvani su da na sastancima i drugim oblicima okupljanja (skupovima, tribinama i sl.) raspravljaju o svemu što može utjecati na poboljšanje procesa studiranja na Fakultetu.

5. Rezultati unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete

Rezultati provedenoga postupka unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete analizirani su i predstavljeni sukladno točkama 1.1. do 1.7. *Standarda i smjernica za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju*. Procjena sustava za osiguravanje kvalitete provedena je na temelju dokumenata Fakulteta i informacija prikupljenih tijekom razgovora.

5.1. Strategija razvitka i postupci za osiguravanje kvalitete

Trenutno stanje

Sustav kvalitete je uspostavljen, izrađeni su temeljni dokumenti:

- *Strategija razvoja Filozofskog fakulteta (2011.-2015.) – promijenjeno i dopunjeno izdanje* (rujan 2013.),
- *Priručnik za osiguravanje kvalitete obrazovanja i znanstveno-istraživačkoga rada na Filozofskom fakultetu u Osijeku – 2. izdanje* (lipanj 2011.),
- *Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Filozofskom fakultetu* (veljača 2009.) te njegove izmjene i dopune (veljača 2012.).

Strategija razvoja dostupna je samo na intranetu. Nedostaje skraćena verzija koja bi bila javno dostupna. Ostali gore navedeni dokumenti javno su dostupni na stranicama Sustava za osiguravanje kvalitete.²

Strategija razvoja ne sadrži samo popis aktivnosti, nego i detaljno razrađen operativni plan provođenja aktivnosti (na taj dio odlazi gotovo 50% teksta *Strategije*). K tome, ustanovljena je i Radna skupina za praćenje provedbe *Strategije* koja jednom godišnje podnosi izvješće o tome koje su od aktivnosti navedenih u *Strategiji* ostvarene, i u kojoj mjeri. Upravo je u izradi izvješće za 2013. godinu. Smatramo da se ovdje radi o vrlo konkretnom mehanizmu koji pruža bitnu potporu osiguravanju kvalitete.

Redovno se izrađuju SWOT-analize. Dosad su izrađene SWOT-analize pojedinih ustrojbenih jedinica, dostupne su na stranicama Sustava za osiguravanje kvalitete.³ Nije izrađena SWOT-analiza Fakulteta. Povjerenstvo za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete redovito izrađuje konkretne preporuke s obzirom na elemente koji su prilikom izrade SWOT-analiza prepoznati kao nedostaci i prijetnje.

Fakultet ima jasno definiranu i javno objavljenu misiju i viziju.⁴ Osim toga, javno je dostupna i misija Sustava za osiguravanje kvalitete (travanj 2013.).⁵

² <http://web.ffos.hr/kvaliteta/?id=85>

³ <http://web.ffos.hr/kvaliteta/?id=59>

⁴ <http://web.ffos.hr/?id=2>

⁵ <http://web.ffos.hr/kvaliteta/?id=83>

Sustav za osiguravanje kvalitete pokriva brojne aktivnosti i prati različite pokazatelje kvalitete, što je dokumentirano izvješćima dostupnima na mrežnim stranicama Fakulteta (internetu i intranetu). Na mrežnim su stranicama dostupni i korisni izvori za praćenje osiguravanje kvalitete.

Imenovano je Povjerenstvo za unaprjeđenje i osiguravanje kvalitete od trinaest članova, u koje je uključenotroje predstavnika studenata i dvoje predstavnika vanjskih dionika. Uvidom u zapisnike sa sjednica Povjerenstva zaključujemo da se studenti uglavnom uključuju, dok se predstavnici vanjskih dionika slabije uključuju rad Povjerenstva.

Fakultetsko vijeće usvojilo je dugoročni *Plan rada Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete* (24.4. 2013.), a donijelo je i odluku o *Strategiji osiguravanja kvalitete* (8. 10. 2012.). Povjerenstvo je za tekuće razdoblje donijelo *Plan rada Povjerenstva za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete za akademsku godinu 2013./2014.* (24.10.2013.).

Nije jasno u kojoj su mjeri studenti i vanjski dionici upoznati sa sustavom za osiguravanje kvalitete na Fakultetu te planovima, ciljevima i zadacima *Strategije*. No Fakultet je osigurao preduvjete za to da studenti i vanjski dionici imaju pristup informacijama o sustavu za osiguravanje kvalitete kao i mogućnost utjecanja na poboljšanje kvalitete na Fakultetu. Naime, i studenti i vanjski dionici imaju svoje predstavnike u sljedećim trima povjerenstvima:

- Povjerenstvo za unaprjeđenje i osiguravanje kvalitete
- Povjerenstvo za provođenje vanjske prosudbe
- Povjerenstvo za provođenje unutarnje prosudbe

Osim toga, studenti i vanjski dionici, kao i sve druge zainteresirane strane, mogu dobiti željene informacije ili izravno na mrežnim stranicama Sustava koje se redovito ažuriraju⁶ ili od gospodina Vlade Fotaka, koji je odlukom dekanice od 30. 1. 2012. (KLASA: 602-04/12-04/6; URBROJ: 2158-83-02-12-2) imenovan službenikom za informiranje. K tome, u svrhu neformalnog informiranja o naporima usmjerenima unaprjeđenju kvalitete na Fakultetu, objavljen je i prvi broj elektroničkog Biltena Sustava za osiguravanje kvalitete Filozofskog fakulteta Osijek.⁷

Zaključak

Sustav osiguravanja kvalitete postoji. Pritom se misli na to

- da su doneseni potrebni pravni akti te da su izrađeni ostali potrebni dokumenti,
- da su ustanovljena tijela, radne skupine i povjerenstva,
- da je razrađen mehanizam za provjeru provedbe zacrtanih planova kao i mehanizam za provjeru funkcioniranja samog sustava, te da se polazeći od izvješća Radne skupine za praćenje provedbe Strategije Fakulteta i Povjerenstva za unutarnju prosudbu nastoji poboljšati sustav osiguravanja kvalitete.

Nisu uočeni značajniji nedostaci u funkcioniranju sustava osiguravanja kvalitete.

Preporuke za poboljšanje

Kratkoročne preporuke:

⁶<http://web.ffos.hr/kvaliteta/>

⁷<http://web.ffos.hr/kvaliteta/?id=113>

- Potrebno je prirediti skraćenu verziju Strategije razvoja Filozofskog fakulteta za razdoblje od 2011. do 2015. i obznaniti ju na mrežnim stranicama kako bi bila dostupna javnosti.
- Potrebno je izraditi swot analizu Fakulteta za 2014. godinu.

Dugoročne preporuke:

- Budući da je povezanost Fakulteta i okruženja u kojemu se on nalazi od velikog značenja, trebalo bi razraditi kvalitetan mehanizam kojim bi se osiguralo da studenti i vanjski dionici još bolje (u)poznaju sustav za osiguravanje kvalitete.

Procjena razvijenosti

Razvijena faza.

5.2. Odobranje, praćenje i periodična revizija programa i diploma

Trenutno stanje

Nakon analize dostupnih dokumenata utvrđeno je da se osobita pozornost na Odsjecima i Katedrama posvećuje nastavnom planu i programu, odnosno poboljšanju njegove kvalitete i atraktivnosti. Nastava se na Fakultetu izvodi na suvremen način, uvode se brojne inovacije, npr. gostujuća predavanja te sustručnjačko praćenje radi podizanja kvalitete. Odsjek za cjeloživotno obrazovanje u okviru PPDMI-a eksperimentalno je uveo nastavu putem interneta. Općenito se može ustvrditi da nastavnici koriste raznolike metode rada, nastojeći realizirati unaprijed definirane ishode učenja. Prostor za unaprjeđenje postoji kod prakse studenata gdje se ukazuje na problem nedovoljnog broja sati školske prakse i hospitiranja u školama. Fakultet ima dobru suradnju s vanjskim organizacijama, stručnjacima iz prakse, inozemnim i tuzemnim institucijama, a uvidom u SWOT analize ukazuje se potreba za unaprjeđenjem komunikacije sa Sveučilištem. ALUMNI klub saziva redovite susrete članova Udruge, organizira različita događanja i izdaje prigodne publikacije. Fakultet također priprema aktivnosti kojima će prikupljati podatke o zadovoljstvu poslodavaca razinom kompetencija završenih studenata Fakulteta. U međuvremenu su provedena i neka pilot-anketiranja te su na temelju svih dosadašnjih iskustava priređeni završni obrasci anketnih upitnika, a trenutno se radi na bazi podataka s adresarom poslodavaca za naše završene studente. Time će se ujedno provjeravati kvaliteta i razina postignutih ishoda učenja, a u kontinuitetu će povratni podatci iz prakse poslužiti za unaprjeđenje studijskih programa i nastavnog procesa. Također, samostalne ustrojbene jedinice Fakulteta dobile su zadatak da kao trajnu aktivnost provode praćenje i unapređivanje studijskih programa te njihovo usklađivanje s rezultatima (naj)novijih istraživanja tj. s najnovijim znanstvenim spoznajama. Provedena analiza pojedinačnih izvješća pokazala je da postoje određeni problemi u izvođenju nastavničkih studija s obzirom na trenutni ustroj studija. Odnosno, sadašnja struktura preddiplomskog i diplomskog nastavničkog studija po principu 3+2 provodi se s određenim teškoćama obzirom na zakonski determiniranu činjenicu da je u nastavničkim studijima potrebno prikupiti 60 ECTS-bodova iz pedagoških, psiholoških, didaktičkih i metodičkih sadržaja. Dio praktične nastave na Fakultetu odvija se radom na računalima i u tom je smislu provedba nastave zadovoljavajuća. Što se terenske nastave tiče, tijekom nekoliko posljednjih godina često nije bilo mogućnosti za provedbu sa studentima, što ukazuje na raskorak s Pravilnikom o izvođenju i financiranju terenske nastave. No,

poboljšanje kvalitete nastave uspijeva se provesti na način da se na seminare pozivaju istaknuti gosti predavači, praktičari i druge osobe koje mogu pridonijeti kvalitetnom ostvarenju nastave. Slijedom navedenoga, treba istaknuti i važnost dodatnog osiguravanja prostorija namijenjenih za specifičnije tipove vježbi, nabavu dodatne opreme i osiguravanje rada u manjim grupama. Sve predavaonice opremljene su računalom i projektorom. Potencijal koji je potrebno više iskoristiti je ponuda izbornih kolegija unutar Fakulteta.

Zaključak

Prema podacima iz dokumenata dostupnih na internetskim stranicama Fakulteta, Odsjeci i Katedre pri Filozofskom fakultetu imaju izvrsnu suradnju s nizom ustanova, agencija, udruga i klubova u kojima studenti stječu dodatna praktična znanja i sposobnosti. Nепrestano se inoviraju i unaprjeđuju postojeći studijski programi, a postoji i snažna volja za ustrojavanjem novih studijskih programa. Ciljevi postavljeni pri oblikovanju studijskih programa ostvaruju se u zadovoljavajućoj mjeri. Pokazalo se da postoji nedostatak izbornih kolegija te je iskazana potreba za većom ponudom izbornih kolegija i većim mogućnostima odabira izbornih kolegija unutar različitih studijskih grupa Fakulteta. Na tragu tih rezultata analize formirano je Povjerenstvo za nastavničke studije i Povjerenstvo za nenastavničke studije. U dugoročnijem razmatranju programske koncepcije studijskih programa na Fakultetu potrebno je razmisliti i o ustroju diplomskih studija na engleskom jeziku zbog potrebe za povećanjem mobilnosti stranih studenata prema Fakultetu. Većina planova za poboljšanja u području problematike studijskih programa unesena je u Strategiju razvoja Fakulteta, a u potrebi za daljnjim osuvremenjivanjem studijskih planova i programa te za unapređenjem djelotvornog sustava evaluacije kvalitete nastavnih programa i nastavnog rada pomoći će podatci Samoanalize Filozofskog fakulteta usvojene na sjednici Fakultetskog vijeća Fakulteta u siječnju 2014. te postupak Reakreditacije studijskih programa.

Preporuke za poboljšanje

Što se tiče provedbe studijskih programa, preporučuju se poboljšanja sustava provedbe stručne prakse.

Kratkoročne preporuke:

- poklanjanje školama/mentorima znanstvenih i stručnih knjiga koje je izdao fakultet, odnosno da se Pravilnikom uvede nagrađivanje vanjskih dionika kao zahvalu za dodatni angažman
- u godišnjem planiranju sredstava za iduću akademsku godinu planirati sredstva koja bi se namjenski trošila za terensku nastavu

Dugoročne preporuke:

- za poboljšanje kvalitete nastave dodatno poticanje nastavnika na uključivanje u oblike sustručnjačkog praćenja i podrške. Prostor za napredovanje ogleđa se i u području suradnje različitih ustrojbenih jedinica na Fakultetu (odsjeka) pa čak i katedara na istom odsjeku, da bi se u praksi na kvalitetniji način provodili studijski programi (s naglaskom na uređenje pitanja izbornih kolegija)
- potrebno je studentima omogućiti više sati (školske) prakse te otvaranje mogućnosti da se s mentorima sklopi suradnički ugovor i osigura honorar za njihov rad

- za unaprjeđenje studijskih programa bitno je uređenje pitanja izbornih kolegija, odnosno veća ponuda izbornih kolegija i veće mogućnosti odabira izbornih kolegija unutar različitih studijskih grupa

Procjena razvijenosti:

Razvijena faza.

5.3. Ocjenjivanje studenata

Trenutno stanje

U odnosu na prethodno izvješće, promjena je u nazivu funkcije studenta tutora, te se sada ta funkcija naziva student-savjetnik. Provedena je i anketa za kvalitetu mentorskog sustava i sustava student-savjetnik koja bi trebala pokazati rezultate uspješnosti provođenja.

Načelni kriteriji ocjenjivanja i mjerila ocjenjivanja su dostupni na mrežnim stranicama fakulteta. Svaki je Odsjek u sklopu Izvedbenoga plana na početku godine izradio kriterije vrednovanja i ocjenjivanja za svaki pojedinačni kolegij, ECTS opterećenje i razvio sustav prenošenja opterećenja u bodove, tj. konačnu ocjenu. Također su detaljno razrađeni ishodi učenja na razini studijskoga programa. Studentima je sada moguće unaprijed znati koja su očekivanja i koja opterećenja nosi pojedini kolegij. U sklopu opterećenja obuhvaćeno je i pohađanje nastave, tako da su opterećenja pravednija.

Provedena je radionica s ciljem osposobljavanja nastavnog osoblja u sastavljanju detaljnih kriterija vrjednovanja i ocjenjivanja.

Zaključak

Funkcija student-savjetnik je zaživjela, ali ne u potpunosti jer na mnogim odsjecima nema informacija koji su to studenti. A prve će rezultate pokazati provedenom anketom.

Načelni kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja su dostupni na mrežnim stranicama, ali evaluacija njihova provođenja ne postoji niti se utvrdilo primjenjuju li se dosljedno. Namjerno navodimo načelni, jer detaljnija razrada kriterija ocjenjivanja za svaki element koji se ocjenjuje ne postoji u spomenutom dokumentu. Nije primijećeno da na mrežnim stranicama postoje detaljnije razrađeni kriteriji ocjenjivanja za svaki pojedini kolegij, od kriterija za ocjenu seminara ili usmeni ili pismeni ispit. Mogućnosti odabira polaganja ispita kod drugih nastavnika nije vidljiva iz Izvedbenih planova.

Studentima je i dalje putem Erasmus programa omogućen boravak na stranim sveučilištima, a priznavanje obaveza stečenih na taj način prolazi bez većih problema. Izvannastavne aktivnosti i dalje ostaju problem, uključenost studenata je slaba.

Preporuke za poboljšanje

Kratkoročne preporuke:

- Problem preklapanja ispitnih rokova i dalje se pokazuje kao najveći studentski problem, ne samo unutar pojedinoga smjera, nego i u kombinaciji s ostalim

smjerovima. Stoga se savjetuje određivanje osobe unutar pojedinog Odsjeka koja bi bila zadužena za koordinaciju utvrđivanja ispitnih rokova među svim Odsjecima.

Dugoročnepreporuke:

Što se tiče detaljnih kriterija i mjerila ocjenjivanja, svakako bi preporučili da, nakon što su ishodi za pojedini smjer, te isto tako ishodi za pojedini kolegij unutar smjera javno objavljeni na mrežnim stranicama, kriteriji i mjerila ocjenjivanja za svaki pojedini kolegij budu dostupni na mrežnim stranicama. Drugim riječima, da za svaki od elemenata koji se ocjenjuju unutar kolegija, koji već postoje zabilježeni u Izvedbenom planu i programu, postoje jasno razrađeni kriteriji prema opterećenju za: seminar (npr. vrijeme utrošeno za pisanje seminara, izlaganje, slušanje), usmeni i pismeni ispit i sve ostale elemente koja ulaze u konačnu ocjenukoji bi bili sastavni dio Izvedbenog plana. Detaljne kriterije vrednovanja i ocjenjivanja bi bili studentima na prvom predavanju/seminaru pročitani i objašnjeni, a pisani oblik bi se nalazio na Moodlu ili drugom obliku internetske komunikacije. Tako bi ocjena bila objektivnija. I svakako primjenjivija u budućim analizama i usporedbama unutar samog Fakulteta ili na razini Sveučilišta

Kako bi se osigurao kvalitetan pristup pripremi spomenutih kriterija, svakako se preporuča organiziranje dodatnih praktičnih radionica za svo nastavno osoblje, čime bi osigurali kvalitetnije sastavljanje dokumenata i provedbu. Takve su radionice bile provedene prethodnih akademskih godina, s konačnim ciljem da se iskustvo polaznika prenese na ostale kolege s Odsjeka, ali povratne informacije nisu bile dostupne. Radionice bi bile obavezne.

U sklopu poboljšanja objektivnijeg ocjenjivanja bilo bi dobro provesti i anketu o tome drže li se nastavnici detaljnih kriterija ocjenjivanja koje su javno iznijeli te koji bi se, ako se prihvate preporuke ove analize, nalazili na mrežnim stranicama. To provesti svakako nakon ispitnih rokova među studentima. Prijedlog bi bio da ona bude obvezujuća.

Ako pokrivenost nastavnim osobljem omogućuje, svakako bi se trebalo promisliti i o mogućnostima da studenti imaju izbor osobe – nastavnika kod kojega bi mogli polagati ispite.

. U svrhu motivacije studenata za veći angažman predložimo studentske časopise, nastupe na simpozijima koji su organizirani u sklopu Odsjeka uračunati u ocjenu i to svakako uvesti u kriterije ocjenjivanja.

Procjena razvijenosti:

Prijelaz iz razvijene u naprednu fazu.

5.4.Osiguravanje kvalitete nastavnog osoblja (nastavni, znanstveno-istraživački i stručni rad)

Trenutno stanje

Osiguravanje kvalitete nastavnog osoblja se osigurava na više razina.

- Osigurati dobro poznavanje predmeta koje nastavnici poučavaju
Stručnost u poznavanju predmeta osigurava se prilikom samog zapošljavanja i reizbora koji se odvijaju preko javnih natječaja što omogućuje konkurentnost, ali i postavljanjem kriterija za izbor između prijavljenih kandidata. Svi ti kriteriji usklađeni su s postojećim zakonima i pravilnicima. Dodatno, redovito se izvještava o napredovanju asistenata i znanstvenih novaka. Nastavnici svoje kompetencije povećavaju i sudjelujući u specijaliziranim ljetnim školama,

Erasmus programu razmjene ili drugim oblicima stipendiranja sudjelovanja u dodatnim edukacijama. Sukladno financijskim mogućnostima, neke od edukacija za nastavnike sufinancira i FFOS. Nastavno osoblje se usavršava i provodeći znanstvene projekte te su sredstva za znanost dodijeljena za nastavak dosadašnjih projekata MZOS-a, a veći broj docenata je uspio dobiti financijsku potporu Sveučilišta za jednogodišnje projekte

- *Osiguravanje nastavničkih kompetencija*

Sukladno propisima, svi nastavnici koji se izabiru u zvanje docenta, moraju pružiti dokaz o pedagoškim kompetencijama, a iste te kompetencije je moguće steći i na Pedagoško-psihološkoj – didaktičko – metodičkoj izobrazbi. Nastavnici koji izvode spomenutu izobrazbu uključili su se i u nastavu preko Interneta te im je pri tome omogućena stalna tehnička podrška.

Nastavnom osoblju su, prema Planu stručnog usavršavanja nastavnog i nenastavnog osoblja u 2014.g., ponuđene različite radionice (npr. „Izjednačavanje mogućnosti studiranja studenata s invaliditetom“, „Usavršavanje u verbalnoj i neverbalnoj komunikaciji“, „Etika u nastavi“, Kreativnost u odgojno-obrazovnom procesu“ itd.). Ovo je osobito pozitivan način povećavanja resursa jer se zasniva na razmjeni znanja između različitih nastavnika i nenastavnog osoblja, a koji na vrlo ekonomičan način povećava kompetencije nastavnika.

- *Uspješnost nastavnika*

Prati se i studentskim anketama rezultate koje uprava analizira i po potrebi pruža podršku i mogućnost za poboljšanje nastavničkih kompetencija nastavnicima koji ostvaruju loše rezultate. Motivira se i izuzetno uspješne – nastavnike na temelju studentske ankete, znanstvenike koji su objavili članke u časopisima s visokim impact faktorom, voditelje skupova, voditelje izvannastavnih aktivnosti, urednike časopisa. Bilo bi dobro uvesti sustav praćenja radne uspješnosti čime će se osigurati svim zaposlenicima redovita povratna informacija jednom godišnje. Svi novi pravilnici i zakoni vezani uz napredovanje su dostupni na fakultetskim stranicama, a često se i analiziraju na fakultetskom vijeću ili sjednicama odsjeka te je time omogućeno pravodobno informiranje nastavnika o kriterijima znanstvenog napredovanja i časopisima koji to napredovanje omogućuju. Koristi se i sustručnjačko praćenje te nastavnici imaju prilike u anketama ocijeniti uvjete za izvođenje nastave.

- *Poteškoće i problemi*

Raspored nastavnog osoblja na pojedine predmete unutar samih odsjeka se planira sukladno znanstveno-nastavnim usmjerenjima nastavnika. Ipak, uočava se problem nejednakog nastavnog opterećenja različitog nastavnog osoblja

I dalje postoje poteškoće s ograničenim sredstvima za sudjelovanje u znanstveno-istraživačkom radu te treba nastaviti napore prodekanice za znanost u poticanju nastavnika za prijavljivanje projekata. S obzirom na vrlo zahtjevne natječaje, treba osnovati tim administrativnog osoblja te prevoditelja, lektora i korektora koji će nastavnicima pružati podršku u izazovima prijave i provođenja projekta.

Fakultet ulaže velike napore da osigura potporu nastavnicima u izdavanju različitih publikacija. Unatoč postojećem izjednačavanju elektronskih i papirnatih publikacija, vidljivo je da se i dalje preferiraju papirnatih kao relativno skuplji i ekološki manje prihvatljivi oblik publiciranja te se fakultetu preporučuje poticanje elektronskih izdanja. Fakultet podržava (prostorno, logistički, pa i materijalno) održavanje znanstvenih i

stručnih skupova koje organiziraju odsjeci samostalno ili u suradnji s drugim ustanovama ili udrugama.

Važno je poticati samostalni angažman nastavnika i studenata u prikupljanju sredstava potrebnih za studij i istraživačke radove nastavnika i studenata.

Zaključak

Postoji sustav koji osigurava da predmete izvode kompetentni nastavnici, ne samo za sadržaje predmeta koje predaju već se pažnja usmjerava i na pedagoške kompetencije nastavnika i razvijanje istih. Različitim mjerama (od osiguranja radionica, praćenja rada do nagrađivanja najuspješnijih) se potiče kvaliteta nastavnog osoblja. Materijalne i administrativne poteškoće te relativno mala uključenost nastavnika u, osobito inozemne, znanstvene projekte se prepoznaje kao ozbiljna prepreka. Istovremeno, FFOS i njegovi nastavnici su u lokalnoj zajednici prepoznati kao vrijedan resurs (npr. djelovanje Odsjeka za cjeloživotno obrazovanje).

Preporuka za poboljšanje

Kratkoročne preporuke:

- Osigurati ravnopravnu raspodjelu zaduženja te, eventualno, poduzeti predviđene mjere u slučajevima velikih razlika u nastavnom opterećenju pojedinih nastavnika.
- Poticati nastavnike da koriste suvremene i ekonomičnije mogućnosti za znanstveni napredak (elektroničke publikacije, virtualne konferencije).

Dugoročne preporuke:

- Osnovati tim koji će pružati administrativnu i prevoditeljsku pomoć nastavnicima u prijavi projekata.
- Zaposliti nove nastavnike i/ili prevesti dio radnog vremena nastavnika s nepunom normom u druge oblike radnih obveza.
- Uvođenje sustava praćenja radne uspješnosti – razrada kriterija radne uspješnosti, kontinuirano praćenje i uvođenje procjene radne uspješnosti jednom godišnje uz davanje povratne informacije o uspješnosti svim zaposlenicima

Procjena razvijenosti:

Razvijena faza.

5.5. Resursi za učenje i pomoć studentima

Trenutno stanje

Stanje resursa za učenje i pomoć studentima utvrđeno je u najvećoj mjeri temeljem analize dokumentacije. U prethodnom razdoblju nabavljena je nova računalna oprema za čitaonice, povećana su sredstva za nabavku literature potrebne za učenje i elektroničkih izvora informacija, renovirane su dvije učionice. U funkciji su redoviti mehanizmi vrednovanja sustava pomoći studentima (ured za studentska pitanja, knjižnica, mentorski sustav,

savjetovanište za studente). Uz postojeći sustav mentora studenata, uspostavljen je i sustav studenata savjetnika. Također je nastavljen prilično visoki postotak mobilnosti studenata FFOS u odnosu na druge sastavnice Sveučilišta, a potpora za Erasmus studente organizirana je na razini Sveučilišta.

Međutim, za pojedine studije nedostatna je pokrivenost literaturom za znanstveni i istraživački rad. Također, za pojedine kolegije Knjižnica ne raspolaže s dovoljnim brojem primjeraka potrebnih za polaganje ispita i učenje. U prostoru učionica i čitaonica studenti nemaju mogućnost priključivanja na bežičnu mrežu s vlastitom računalnom opremom. Studentima ne odgovara vremenska dostupnost prostora za učenje. Ne postoji posebno definiran mehanizam potpore za učenje i rad za studente s posebnim potrebama.

Zaključak

Nastavljeni su kontinuirani naponi za unapređenje resursa za učenje povećanjem ulaganja u računalnu opremu i nabavku informacijskih izvora. Unaprijeđena je redovitost vrednovanja sustava za podršku studentima, prikupljaju se povratne informacije sudionika tih sustava te se poduzimaju korektivne mjere. Međutim, i dalje ostaju prostorni problemi koje treba riješiti.

Preporuke za poboljšanje

Kratkoročne preporuke:

- Prilagoditi vremensku dostupnost resursa za učenje i rad potrebama studenata (knjižnica, računalna oprema).
- Omogućiti studentima ispis nastavnih materijala na reprografskim uređajima u prostorima za učenje i rad.
- Omogućiti studentima bežični mrežni pristup s njihovom računalom opremom u čitaonicama.

Dugoročne preporuke:

- Povećati prostorne kapacitete knjižnice, ureda za studentska pitanja i prostorije za Studentski zbor i studentske udruge.
- Objediniti rascjepkanu strukturu knjižničnih prostora u jedan knjižnici primjeren kontinuirani, protočni niz prostorija.
- Povećati broj osoblja u stručnim službama sukladno nacionalnim/ili međunarodnim standardima.
- Poticati korištenje sustava e-učenja ondje gdje se zasad ne koristi, a gdje bi mogao unaprijediti nastavni proces. .
- Proširiti obuhvat Instrukcijskog repozitorija te poticati načela otvorenog pristupa informacijama u njemu.
- Poboljšati informiranost stručnih službi o sustavu osiguranja kvalitete (npr. redoviti godišnji sastanak svih članova stručnih i administrativnih službi na temu poduzetih radnji za unapređenje kvalitete i prikupljanja novih prijedloga i ideja).

Procjena razvijenosti:

Prijelaz iz početne u razvijenu fazu.

5.6. Informacijski sustav

Trenutno stanje

Informacijski sustav visokih učilišta (ISVU) kojim se koristi Filozofski fakultet Osijek osnovni je pokazatelj napredovanja studenata i njihove prolaznosti kao i ostalih aktivnosti studenata vezanih uz studij (primjerice nagrađivanja studenata, odlazne i dolazne mobilnosti, profil studentske populacije i dr.). ISVU sustav kontinuirano se razvija i usavršava čime se olakšava praćenje relevantnih pokazatelja kvalitete.

Sve relevantne informacije o znanstvenom radu na Fakultetu mogu se naći na Znanstvenom portalu. Pokazatelji djelatnosti nastavnika prate se kroz domaće i međunarodne projekte, najave znanstvenih skupova, mobilnost znanstvenika, izdavačku djelatnosti te znanstvenu produkciju djelatnika Fakulteta, a pregled svih aktivnosti vezanih uz znanstveno-istraživački rad djelatnika Fakulteta objavljuje se na mrežnim stranicama Znanstvenog portala u obliku godišnjih izvješća te pokazatelja znanstvene djelatnosti za određeno vremensko razdoblje.

Pokazatelji uspješnosti pojedinog odsjeka (ciljevi i strategija, znanstvena djelatnost, ostvareni projekti i suradnja, studijski programi, mobilnost studenata i dr.) objavljuju se na stranicama odsjeka Fakulteta. Tijekom akademske godine 2013/2014. svi odsjeci Fakulteta proveli su SWOT analizu u kojoj su prikazane prednosti, nedostaci, mogućnosti, opasnosti i prijetnje pojedinom odsjeku ujednačavanjem načina prikupljanja podataka a u svrhu planiranja aktivnosti za poticanje kvalitete.

Repozitorij Filozofskog fakulteta Osijek sustavno pohranjuje ocjenske (završne i diplomske) radove u elektroničkom obliku kojima su teme dodijeljene počevši od akademske godine 2011/2012. a akademske godine 2013/2014. oformljen je i repozitorij doktorskih disertacija.

Informacije o profilu studentske populacije, zadovoljstvu studenata studijskim programima, uvjetima održavanja nastave, percepciji nastavnika i potencijalnim načinima unaprjeđenja kvalitete nastave prikupljaju se provođenjem niza anketa na razini Fakulteta i Sveučilišta. Na godišnjoj razini provodi se studentska anketa prilikom upisa u 1. godinu preddiplomskog studija. U tijeku je provođenje jedinstvene sveučilišne studentske ankete za akademsku godinu 2013/2014. Studentske ankete provode se i na poslijediplomskim studijima na završetku godine. Podaci o relevantnim pokazateljima kvalitete prikupljaju se i provođenjem nastavničkih i mentorskih anketa te anketom na pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičkoj nastavi (PPDMI). Nakon analize prikupljenih podataka izvješća o provedenim anketama objavljuju se na uređenim i preglednim stranicama Sustava za osiguranje kvalitete.

Udruga diplomiranih studenata Filozofskoga fakulteta Osijek *Alumni FFOS*, osnovana u listopadu 2012. godine, prati profesionalni život studenata nakon završenog studija. U tijeku je provođenje online ankete upućene poslodavcima s ciljem ispitivanja zadovoljstva poslodavaca izlaznim kompetencijama diplomiranih studenata. Na sudjelovanje u anketi pozvano je pedesetak škola u Republici Hrvatskoj.

Na stranicama knjižnice Fakulteta nalaze se informacije o dostupnim obrazovnim resursima i njihovoj cijeni (informacije o posuđivanju knjižnične građe, međuknjižničnoj posudbi, elektroničkim bazama podataka s online pristupom - komercijalnim bazama podataka te bazama podataka sa slobodnim pristupom). Informacije o dostupnim obrazovnim resursima mogu se naći i na stranicama Znanstvenog portala (podaci o online tečajevima) te na stranicama Sustava za osiguravanje kvalitete (plan stručnog usavršavanja nastavnika i nenastavnog osoblja).

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) tijekom 2013. godine provela je tematsko vrednovanje doktorskih studija u Republici Hrvatskoj, u kojem je vrednovanju sudjelovao i Filozofski fakultet Osijek. Izvješće AZVO-a o provedenom tematskom vrednovanju objavljeno je u veljači 2014. Fakultet je u akademskoj godini 2013/2014. sudjelovao i u postupku reakreditacije visokih učilišta u Republici Hrvatskoj u svrhu čega je izrađena opsežna Samoanaliza Fakulteta 2013. U postupku izrade Samoanalize relevantni indikatori kvalitete uspoređeni su s indikatorima kvalitete drugih visokih učilišta u europskom prostoru (primjerice Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Filozofskog fakulteta u Rijeci, Učiteljskog fakulteta u Osijeku, Univerze u Mariboru, Univerziteta u Novom Sadu). Samoanaliza Fakulteta objavljena je na intranetu. Osim vanjske prosudbe ključnih pokazatelja uspjeha učilišta, Fakultet provodi i unutarnju prosudbu istih kroz Povjerenstvo za unutarnju prosudbu sustava za osiguravanje kvalitete.

Zaključak

Informacije o svojim aktivnostima Fakultet prikuplja sustavno provođenjem anketa, uporabom ISVU sustava, praćenjem pokazatelja kvalitete na mrežnim stranicama pojedinog Odsjeka, Znanstvenog portala i Sustava za osiguravanje kvalitete te sudjelovanjem u postupcima unutarnje i vanjske prosudbe. Analize rezultata o prikupljenim pokazateljima kvalitete koji se prate (napredak nastavnog osoblja, napredovanje i prolaznost studenata, nastavni oblici i metode, aktivnost studenata u nastavi, kvaliteta odnosa između nastavnika i studenta, zastupljenost vanjskih suradnika i gostujućih predavača u nastavi, evaluacija i kvaliteta izvedbe nastave) dostupne su u obliku preporuka i izvješća na mrežnim stranicama Sustava za osiguravanje kvalitete te u obliku ostalih izvješća i dokumenata objavljenih na stranicama Fakulteta. Osim na internet stranicama, dio izvješća objavljuje se na intranet stranicama Fakulteta koje su dostupne unutarnjim dionicima odnosno zaposlenicima Fakulteta (Samoanaliza Fakulteta 2013., SWOT analize Odsjeka Fakulteta, analize studijskih programa, preporuke i dio izvješća Povjerenstva za kvalitetu).

Preporuka za poboljšanje

Kratkoročne preporuke:

- Analizirati rezultate anketa koje su u tijeku (sveučilišna anketa, anketa upućena poslodavcima, anketa koja će se provesti u srpnju prilikom upisa u 1. godinu preddiplomskog studija, anketa na poslijediplomskim studijima)
- Na temelju izvješća Agencije za znanost i visoko obrazovanje o provedenom tematskom vrednovanju doktorskih studija iz veljače 2014. izraditi konkretne smjernice za unaprjeđenje doktorskih studija.
- Te podatke upotrijebiti kao smjernice za poboljšavanje sustava kvalitete za akademsku godinu 2014/2015.

Dugoročne preporuke:

- Rezultate analize prikupljanja podataka o pokazateljima kvalitete potrebno je sustavno koristiti za proces planiranja i kontinuiranog poboljšavanja sustava osiguravanja kvalitete
- Iste podatke učiniti dostupnima širem krugu dionika (vanjskim dionicima koji nemaju pristup intranet stranicama Fakulteta) u obimu koji ne narušava zaštitu povjerljivih podataka koji bi trebali ostati dostupni samo unutarnjim dionicima.
- Uvažiti preporuke završnog izvješća stručnog povjerenstva Agencije za znanost i visoko obrazovanje te Akreditacijsku preporuku nakon što bude donesena te postupiti u skladu s istima.

Procjena razvijenosti:

Razvijena faza.

5.7. Javno informiranjeTrenutno stanje

Pregledom web stranica fakulteta utvrđeno je kako su javnosti dostupne sve relevantne informacije o studijskim programima i stupnjevima obrazovanja koje fakultet nudi te se stranica redovito ažurira. Informacije vezane uz studijske programe dostupne su na početnoj stranici fakulteta dok se dokumenti vezani uz kvalitetu Fakulteta mogu pronaći putem hiperveze „Ured za kvalitetu“ gdje se u datoteci „Temeljni dokumenti“ nalaze važne informacije i dokumenti. Unatoč tome što su mnogi dokumenti dostupni javnosti, postoje izvješća koja su zaštićena lozinkom i stoga nisu dostupna. Također, rezultati studentske ankete ni analize Fakulteta nisu dovoljno vidljivi ni informativni. Rezultat je većinom funkcionalno informiranje javnosti o dokumentima i informacijama koje posjeduje Fakultet. Stranica fakulteta također nije u potpunosti prilagođena inozemnim studentima pošto mnogi važni dokumenti nisu prevedeni na engleski jezik.

Zaključak

Informiranje javnosti o dokumentima i informacijama o Fakultetu je postojeće i ažurno te se nastavlja ulagati trud od strane Fakulteta kako bi se informiranje javnosti poboljšalo i zadržalo na visokoj razini.

Preporuka za poboljšanje*Kratkoročne preporuke:*

- Uvođenjem praktičnih mrežnih rješenja (putem društvenih mreža na kojima je Studentski Zbor aktivan član) može se poboljšati vidljivost o dostupnosti različitih dokumenata koji su na raspolaganju na web stranici Fakulteta.

Dugoročne preporuke:

- Potrebno je prevođenje i omogućavanje pristupa dokumentima na engleskom jeziku kako bi Fakultet ostao konkurentan i omogućio široj javnosti pristup relevantnim informacijama.

- U suradnji s Upravom i pravnom službom Fakulteta osigurati dostupnost relevantnih dokumenata i objektivnih pokazatelja mjera za kvalitetu svim zainteresiranima.

Procjena razvijenosti:

Prijelaz iz razvijene u naprednu fazu.

6. Ocjena sustava osiguravanja kvalitete

Povjerenstvo za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete provelo je sve do sada planirane aktivnosti. Na temelju analiziranih i prikupljenih informacija i relevantnih dokumenata te *Standarda i smjernica za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju* povjerenstvo donosi ocjenu sustava za osiguravanje kvalitete na Fakultetu.

Povjerenstvo za provođenje unutarnje prosudbe smatra kako je sustav za osiguravanje kvalitete uspostavljen i trenutno se nalazi na prijelazu iz početne u razvijenu fazu u točki 5, a u razvijenoj fazi je u točkama 1, 2, 4 i 6. U točkama 3 i 7 procijenjeno je da je sustav na prijelazu iz razvijene u naprednu fazu. Vidljivo je da je u tri od sedam praćenih točaka (4, 6 i 7) došlo do napretka.

Predsjednica Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe

doc.dr.sc. Daniela Šincek

U Osijeku, 24.6.2014..

Privitak: Procjena razvijenosti prema kriterijima za prosudbu stupnja razvijenosti i učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u RH

Zadaci prosudbe	Pripremna faza	Početna faza	Razvijena faza	Napredna faza
<p>1. Politika, misija, vizija, opća strategija visokog učilišta/pod-strategije; Ciljevi, cjelokupna organizacija i unutarnja povezanost sustava osiguravanja kvalitete; Dokumentacija – uključujući politiku kvalitete, postupke i odgovornosti svih dionika objavljeni su javno.</p>	<p>Politika, misija, vizija, opća strategija u fazi su pripreme i izrade. Ustrojava se sustav osiguravanja kvalitete. Učilište nije izradilo postupke osiguravanja kvalitete za svoje aktivnosti.</p>	<p>Politika, misija, vizija, opća strategija izrađene su, usvojene i javno objavljene. Ustrojen je sustav osiguravanja kvalitete. Postoje postupci osiguravanja kvalitete za neke aktivnosti, ali nisu sustavno strukturirani ni međusobno povezani.</p>	<p>Osiguravanje kvalitete pokriva mnoge aktivnosti visokog učilišta i postupci osiguravanja kvalitete čine konzistentan sustav koji se učinkovito unapređuje na temelju rezultata unutarnje prosudbe. Svi dokumenti sustava su javno objavljeni.</p>	<p>Osiguravanje kvalitete pokriva sve aktivnosti visokog učilišta. Sustav se učinkovito unapređuje na temelju rezultata unutarnje i vanjske prosudbe.</p>
<p>2. Odobravanje, promatranje i periodična revizija studijskih programa i stupnjeva obrazovanja.</p>	<p>Ne postoje formalni mehanizmi za odobravanje, promatranje i periodičnu reviziju programa i stupnjeva obrazovanja. Nisu izrađeni ishodi učenja za sve studijske programe. Osiguran je minimum resursa za poučavanje i učenje. Studenti i drugi dionici nisu uključeni u aktivnosti osiguravanja</p>	<p>Postoje formalni mehanizmi za odobravanje, promatranje i periodičnu reviziju programa i stupnjeva obrazovanja koji se djelomično primjenjuju. Izrađeni su ishodi učenja za sve studijske programe. Resursi su djelomično osigurani. Studenti su uključeni u aktivnosti osiguravanja kvalitete.</p>	<p>Mehanizmi za odobravanje, promatranje i periodičnu reviziju programa i stupnjeva obrazovanja primjenjuju se u cijelosti. Ishodi učenja su revidirani i po potrebi poboljšani. Osigurana su odgovarajuća sredstva za veći dio planiranih aktivnosti. Studenti i drugi dionici uključeni su u aktivnosti osiguravanja kvalitete.</p>	<p>Redovito se prikupljaju povratne informacije svih dionika te koriste za unapređenje sustava osiguravanja kvalitete (unapređenje procesa odobravanja, promatranja i periodične revizije programa i stupnjeva obrazovanja). Osigurana su odgovarajuća sredstva za sve aktivnosti.</p>

Znanstveno-istraživački rad.	kvalitete. Ne prikupljaju se povratne informacije. Ne postoje formalni mehanizmi praćenja i ocjenjivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada i njegovog utjecaja na razvoj društva. Nove istraživačke metode ne primjenjuju se u procesima poučavanja i učenja.	Djelomično su uspostavljeni mehanizmi praćenja i ocjenjivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada i njegovog utjecaja na razvoj društva. Učinkovitost uspostavljenih mehanizama ne prati se sustavno. Nove istraživačke metode počinju se primjenjivati u procesima poučavanja i učenja.	Uspostavljeni su mehanizmi praćenja i ocjenjivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada i njegovog utjecaja na razvoj društva. Učinkovitost uspostavljenih mehanizama ne prati se sustavno. Nove istraživačke metode primjenjuju se u procesima poučavanja i učenja, ali se ne ocjenjuje njihova učinkovitost.	Sustavno se prati i ocjenjuje učinkovitost uspostavljenih mehanizama praćenja i ocjenjivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada i njegovog utjecaja na razvoj društva. Ocjenjuje se učinkovitost primjene novih istraživačkih metoda u procesima poučavanja i učenja.
3. Ocjenjivanje studenata.	Ne postoje javno objavljeni kriteriji, pravila i postupci za ocjenjivanje ishoda učenja studenata.	Postoje kriteriji, pravila i postupci za ocjenjivanje ishoda učenja studenata, ali su studentima samo djelomično dostupni i ne primjenjuju se dosljedno.	Kriteriji, pravila i postupci za ocjenjivanje ishoda učenja studenata dosljedno se primjenjuju, javno su objavljeni i studenti su upoznati s njima.	U skladu s kurikulumom i ishodima učenja trajno se poboljšavaju procedure ocjenjivanja ishoda učenja.
4. Osiguravanje kvalitete nastavnog osoblja, njegova interakcija, utjecaj na društvo znanja te doprinos	Osiguran je minimalan broj nastavnog osoblja s odgovarajućom znanstvenom, nastavnom i stručnom kvalifikacijom u skladu	Vještina prijenosa znanja na studente i učinkovitost poučavanja vrednuju se samo studentskim anketama. Nesustavno provođenje	Vještina prijenosa znanja na studente i učinkovitost poučavanja istovremeno se vrednuju različitim metodama. Mehanizmi koji omogućuju	Prikupljene povratne informacije o kvaliteti i učinkovitosti procesa poučavanja koriste se za unapređivanje kompetencija nastavnog osoblja. Rezultati

regionalnom razvoju.	sastandardimaopterećenja nastavnog osoblja. Nastavno osoblje nije aktivno uključeno u regionalni razvoj.	usavršavanja nastavnog osoblja. Nastavno osoblje djelomično utječe na regionalni razvoj.	stručno i znanstveno usavršavanje nastavnog osoblja djelomično se primjenjuju. Nastavno osoblje aktivno utječe na regionalni razvoj.	znanstvenih istraživanja u području poučavanja uključeni su u sustavno organiziran proces poučavanja nastavnog osoblja. Nastavno osoblje značajno utječe na regionalni razvoj.
5. Resursi za učenje i potporu studentima.	Sustav osiguravanja kvalitete ne provjerava resurse potrebne za potporu studentima. Resursi vezani uz studentski standard zadovoljavaju minimum.	Sustav osiguravanja kvalitete provjerava postojeće resurse za učenje koji su djelomično dostupni i primjereni za svaki ponuđeni studijski program. Resursi vezani uz studentski standard djelomično zadovoljavaju potrebe studenata.	Resursi potrebni studentima za učenje dostupni su i primjereni za svaki ponuđeni studijski program. Resursi vezani uz studentski standard u većoj mjeri zadovoljavaju potrebe studenata.	Visoka učilišta sustavno prate i unapređuju resurse za potporu studentima za svaki ponuđeni studijski program. Resursi vezani uz studentski standard u potpunosti zadovoljavaju potrebe studenata.
6. Važnost i pristup informacijama sustava osiguravanja kvalitete.	Sustav osiguravanja kvalitete ne pruža niti unutarnjim niti vanjskim dionicima informacije o sustavu i visokom učilištu.	Informacije se nesustavno prikupljaju i obrađuju te su djelomično dostupne unutarnjim i vanjskim dionicima. Informacije se nesustavno koriste u procesu planiranja i kontinuiranog poboljšavanja sustava osiguravanja kvalitete.	Relevantne informacije su dostupne svim dionicima i uglavnom se koriste za procese planiranja i kontinuiranog poboljšavanja sustava osiguravanja kvalitete.	Sustav osiguravanja kvalitete u cijelosti je transparentan. Informacije se sustavno i ciljano razmjenjuju među dionicima/ dijelovima visokog učilišta. Relevantne informacije temelj su procesa planiranja i kontinuiranog poboljšavanja sustava osiguravanja kvalitete.

7. Javno informiranje.	Učilišta ne objavljuju relevantne i nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.	Učilišta djelomično objavljuju relevantne i nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.	Učilišta uglavnom objavljuju relevantne i nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.	Učilišta redovito objavljuju relevantne i nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.
------------------------	--	--	--	--